

Op andere plaatsen treden de *Calophyllums* minder op den voorgrond, maar wordt hun plaats ingenomen door twee of drie *Tristania*-soorten, die dan ook veelal zuivere opstanden kunnen vormen, afgezien van eenig menghout, waartoe een veelheid van soorten kan behooren, vooral ook verschillende *Eugenia*'s. Economisch zijn beide vormen van bosch belangrijk, daar zoowel de *Calophyllums* als de *Tristania*'s gewild zijn bij de exploitatie door Chineezen voor onderscheidenlijk staakhout en houtskool.

Natuurlijk zijn ook deze boschvormen nog niet bestendig en onder geëigende omstandigheden ziet men steeds meer soorten het bosch binnendringen, dat aldus geleidelijk het karakter van het oorspronkelijke Riouwsche bosch gaat innemen. Thans wil ik op die boschsamenstelling nog niet verder ingaan, maar hier volstaan met de mededeeling, dat men in die overgangen en restanten veel *Castanjes* aantreft, waarvan er een soort al heel veel op onze Hollandsche lijkt, al zijn de zaden kleiner. Waarschijnlijk zijn het de soorten *Castanopsis inermis* en *megacarpa*, waarmede we hier te maken hebben. Daarnaast ontbreken ook enkele eiken niet, maar als gezegd, over het oude bosch een ander maal.

Tandjongpinang.

Ir F. K. M. STEUP.

OVER ANOSIA PLEXIPPUS L., DEN „ZWERVER”

Deze Danaiden-soort behoort thuis in Noord Amerika, ze heet daar „the Monarch Butterfly” en ze heeft subspecies in Centraal- en Zuid-Amerika. Bekend is, dat ze regelmatig jaarlijks trekt. In de Westelijke staten van de U.S.A. vliegen dan millioenen vlinders in een onafgebroken stroom van Noord naar Zuid. Als zwerveling komt ze soms in Zuid-Engeland aan en eens schijnt ze ook Nederland bezocht te hebben.

In de 2e helft der 19e eeuw, is ze plotseling over den Pacific getrokken en heeft ze Hawaii en vele Zuidelijke eilanden bezet. Van daaruit is ze steeds verder Westelijk gegaan, heeft Australië ingepalmd en Nederlandsch-Indië, van Hollandia tot Deli (Sumatra).

De rups leeft op *Asclepias curassavica*, een veel verwilderde, melksaphoudende sierplant uit Amerika. Het was dus te verwachten, dat de vlinder zou standhouden.

Dit is echter blijkbaar niet geschied: de berichten over het voorkomen van *Anosia* worden steeds schaarscher. ROEPKE (Rhop. Jav. II, p.130) meent echter, dat ze nog wel eens „plotseling op Java haar intrede zal doen”.

In oude literatuur vindt men ze van overal uit Ned.-Indië vermeld, onder diverse namen (*plexippus*, *archippus*, *erippus* en *curassavicae*). Ook Java is meermalen vermeld, o.a., behalve in SEITZ (wat ROEPKE's eenige bron schijnt te zijn geweest), door KIRBY, in ALLAN's Nat. Library, Lep. I, 1894, door HOLLAND in Ann. Rep. Ent. Soc. Ontario 1893, en vermoedelijk nog wel elders. Van Sumatra o.a. in DE NICÉVILLE en MARTIN, Butt. of Sumatra, 1895.

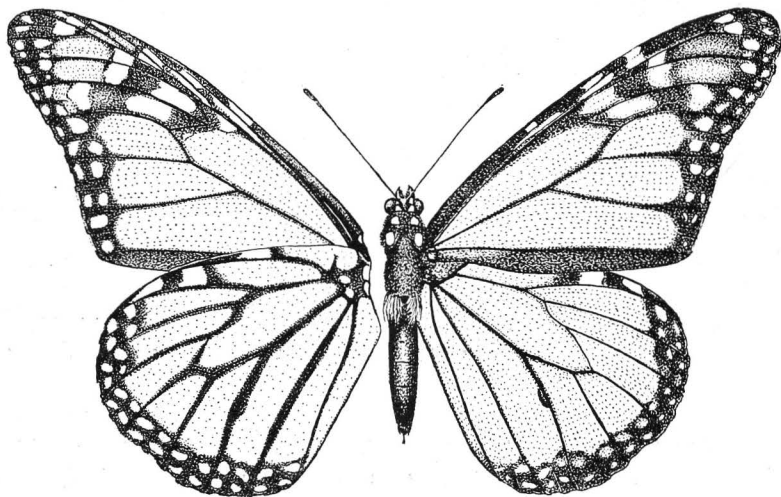
Zelf ving ik *A. plexippus* nog in 1922 in een kleine serie op Boeroe, op een veldje vol *Asclepias curassavica*, dat bij de pasanggrahan vlak aan de kust groeide. Tijdens de Archbold-expeditie 1938-'39 is ze te Hollandia op Nieuw-Guinea niet gevangen of waargenomen, waar DOHERTY den vlinder omstreeks 1894 wel ving. Het Museum te Buitenzorg heeft slechts 2 exemplaren (uit Ambon, het laatste van 1910), het Leidsch Museum echter vele, o.a. ook uit Manokwari en Fak Fak (West Nieuw-Guinea).

Betreffende den juisten naam is men zeer lang in twijfel gebleven, totdat de curator van de lepidopterologische afdeling van het Britsch Museum, N. D. RILEY, een merkwaardige ontdekking deed, die helaas, doordat ze weggestopt werd in een beschrijving van Zuidzee-vlinders, niet algemeen bekend werd, en zelfs in EMBRIK STRAND's Lepidopt. Catalogus van 1937 door F. BRYK over het hoofd werd gezien. Omdat er uit blijkt, dat systematiek vaak een detective-speurneus vereischt, moge die ontdekking hier volgen.

De beschrijving van de soort door LINNAEUS was niet erg duidelijk, en liet twijfel over, of hij wel de Amerikaansche soort en alleen deze bedoelde. Hij haalde echter oude literatuur aan en deze had daarop inderdaad betrekking. Er was ook één exemplaar in zijn particuliere collectie, zooals blijkt uit LINNAEUS' handexemplaar der beroemde Xe Editie van het „Systema Naturae”, dat door hemzelf

van aanteekeningen was voorzien: daarin zijn de soorten uit zijn eigen collectie onderstreept, en dat is met *plexippus* ook het geval.

De nagelaten collectie van LINNAEUS is in Londen terechtgekomen en wordt daar nog zorgvuldig bewaard. De eerste eigenaar, SMITH, heeft er echter nogal in omgeknoeid. Hij vulde ze aan en verving soms etiketten. Men kan, aan de methode van opzetten, de gebruikte spelden enz., echter nog duidelijk zien, welke dingen in de oorspronkelijke collectie van LINNAEUS zijn geweest en welke niet. Dit heeft RILEY voor *A. plexippus* nagegaan, en daarbij ontdekte hij, dat de soort door SMITH was omgedoopt in *archippus* FAB, en dat het oorspronkelijke exemplaar van LINNAEUS geen etiket van den auteur droeg. Dit was er echter nog wèl, maar bevond zich aan de speld van een exemplaar van SMITH, en wel onder SMITH's eigen determinatie-etiketje. Het luidde: „80 *plexippus*” in het handschrift van LINNAEUS (80 is het nummer van de soort in de Editie X). Blijkbaar had SMITH het verwisseld, en het aan een „mooier” stuk van zijn collectie aangebracht. LINNAEUS kan het zelf niet gedaan hebben, omdat hij moeilijk een exemplaar heeft kunnen etiketteren, dat hemzelf nooit onder de oogen heeft kunnen komen.

Anosia plexippus L. (Linkerhelft onderkant), nat. gr.
 Ambon, 1910]. ex Mus. Buitenzorg.

Hieruit blijkt duidelijk, wat LINNAEUS precies met zijn „*Papilio*” *plexippus* bedoeld heeft, en hoewel de soort later nog wel een dozijn keer anders benoemd werd, deze naam is de oudste en moet dus voortaan gebruikt worden.

In hetzelfde artikel (POULTON & RILEY, Rhop. „St. George” Exp., Trans. Ent. Soc. London 1928, p. 453) wordt ook melding gemaakt van het uitsterven (?) van *Anosia plexippus* op Nuka Hiva en andere eilanden van de Marquesas; naar gemeend wordt, tengevolge van den achteruitgang der voedselplanten.

De kwestie heeft dus een dubbele zijde, namelijk hoe het staat met de aanwezigheid van den vlinder hier in Indië, en of hier de voedselplant nog overvloedig groeit. In Australië schijnen beiden zich voorgoed ingeburgerd te hebben.

Is er onder de lezers soms iemand, die den vlinder kent, hem weet te vliegen of hem zelf gevangen heeft? Er zijn veel geel-bruine Danaïden, maar geen enkele is zoo groot, heeft zoo'n langen voorvleugel (zonder witte vlekken!), of vliegt zoo statig als deze.

In ROEPKE's Vinderalbum (uitgave DUNLOP & Co.) kan men er een fraaie gekleurde afbeelding van vinden (plaatje no. 58).

Buitenzorg.

L. J. TOXOPEUS.

Ketjoeboeng bij Brastagi. — De heer VAN DER MEER MOHR deelde ons mede, dat bij Tongkoh, 6 km vóór Brastagi, S.O.K., *Brugmansia suaveolens* begint te verwilderen. De hoogte boven zee is ongeveer 1450 m. Ook te Brastagi zelf komt de plant hier en daar gekweekt voor en verwildert eenigszins. — VAN STEENIS.

Bescherming van boeken tegen insectenvraat. — In het Nieuwsblad voor den Boekhandel verscheen een geïllustreerd artikel van Dr L. G. E. KALSHOVEN, getiteld: Bescherming van boeken tegen insectenvraat en de middelen tot bestrijding hiervan.

De Fa KOLFF heeft van dit artikel overdrukken laten maken en stelt deze gaarne op aanvraag gratis ter beschikking van belanghebbenden en belangstellenden.

Aanvragen dienen gericht te worden tot: Fa G. KOLFF & Co., Afd. Administratie, Kaliasin 103. Postzak 340. Soerabaja.